

МАЛІНОВСЬКА Г. О.

викладач

ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА ПОДІЛЛІ

У статті розглянуто значення сільського зеленого туризму для подолання соціально-економічних проблем на селі, зазначено позитивні зрушення, які можуть відбутися у сільській території за умов розвитку даного виду діяльності. Також проаналізовано передумови його розвитку в Подільському регіоні. У статті проведено аналіз та визначено територіальні відмінності поширення агроосель у межах Подільського регіону, виділено перспективні території для розвитку сільського туризму.

Ключові слова: сільський туризм, агрооселя, туристичний район, рекреаційний потенціал.

МАЛИНОВСКАЯ Г. А.

преподаватель

ПВУЗ «Хмельницький економічний університет»

АНАЛІЗ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМА НА ПОДОЛЬЕ

В статье рассмотрено значение сельского зеленого туризма для преодоления социально-экономических проблем в селе, указаны позитивные сдвиги, которые могут произойти в сельской территории при развитии данного вида деятельности. Также проанализированы предпосылки его развития в Подольском регионе. В статье проведен анализ и определены территориальные различия распространения агроусадьб в пределах Подольского региона, выделены перспективные территории для развития сельского туризма.

Ключевые слова: сельский туризм, агроусадьба, туристический район, рекреационный потенциал.

MALINOVSKA G. A.

lecturer

PHEE "Khmelnitskyi Economical University"

ANALYSIS OF THE RURAL GREEN TOURISM DEVELOPMENT IN PODILLYA

Importance of the rural green tourism to overcome the social and economic problems in rural areas has been considered in the article. It has been noted the positive changes that can occur in rural areas in the development of this type of activity. The preconditions for its development in Podilskyi region have also been analyzed. It has been analyzed and identified the territorial differences of agro-farmstead distribution within the limits of Podilskyi region. The perspective area for the development of rural tourism has been identified.

Keywords: rural tourism, agro-farmstead, tourist district, recreational potential.

galina3266@gmail.com

Постановка проблеми. Сучасний період реформ та економічних перетворень у країні відзначається посиленням соціально-економічних проблем. Особливо гостро вони торкнулися українського села. За роки незалежності в сільській місцевості спостерігається зменшення чисельності населення, зростання безробіття, масова заробітчанська міграція. У таких умовах важливо розвивати галузі, які не вимагають великих фінансових вкладень. До них відноситься туризм, а особливо такий його вид, як сільський зелений туризм.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розширення теоретичних засад розвитку сільського зеленого туризму та аналіз його сучасного стану на території України зробили такі вчені, як М. Й. Рутинський, Ю. В. Зінько, Т. О. Коберніченко, В. П. Васильєв та інші.

Мета статті – розглянути роль сільського зеленого туризму в подоланні соціально-економічних проблем на селі та проаналізувати його сучасний стан розвитку на Поділлі.

Виклад основного матеріалу. Сільський туризм – це форма рекреації, якою

займаються у сільській місцевості, яка охоплює різноманітні форми відпочинкової активності, пов'язані з природою, мандрівками, оздоровленням, краєзнавчим чи етнографічним туризмом. Об'єкти продажу сільського туризму – це світ природи, сільська культура, аграрні господарства [1, с. 148–155].

Раціональне використання ресурсів сільської місцевості України є важливим чинником подолання бідності на селі. Позитивний вплив сільського туризму на вирішення соціально-економічних проблем села полягає у тому, що він здатний забезпечити додатковий дохід для аграріїв та органів місцевого самоврядування всіх рівнів; розвинути місцеву інфраструктуру (водопостачання, каналізація, дороги, громадський транспорт), що веде до покращення умов життя на селі; забезпечити збут сільськогосподарської продукції, а також розвиток місцевих промислів – рукоділля, ковальства, лозоплетіння тощо; зменшити рівень безробіття, особливо серед жінок; протидіяти масовому відтоку жителів з сільських районів; оживити сільські традиції та культуру в цілому; сформувати у населення дбайливе ставлення до навколишнього середовища та підвищити культурно-освітній рівень сільського населення [3].

Для України сільський зелений туризм – це новий, але досить перспективний напрямок туризму. Темпи зростання даного виду діяльності у країні оцінюються від 10% до 30% на рік, а його частка в доходах від міжнародного туризму сягає 10–15%. Кількість господарств, що працюють на цьому ринку поки що незначна. На сьогоднішній день це в основному райони, що мають для цього соціально-економічні передумови – Українські Карпати, Слобожанщина, Полісся, Поділля [2, с. 23–30].

До складу Подільського туристичного району входять Тернопільська, Хмельницька та Вінницька області. Площа району – 60,9 тис. км², чисельність населення – 4018,3 тис. осіб. Майже половина населення проживає у сільській місцевості (табл. 1). Район має значний рекреаційний потенціал, зручне геополітичне і транспортне положення, відносно сприятливу екологічну ситуацію. Усе це створює сприятливу ситуацію для розвитку сільського зеленого туризму у районі.

Таблиця 1

Кількість сільських адміністративно-територіальних одиниць та частка сільського населення у Подільському туристичному районі

Адміністративно-територіальна одиниця	Кількість сільських адміністративно-територіальних одиниць	Частка сільського населення
Вінницька область	1486	49,8
Тернопільська область	1040	55,9
Хмельницька область	1438	44,5
Усього в регіоні	3964	49,7

Складено автором за матеріалами офіційного веб-сайту Верховної Ради України та Держкомстату [4, 5].

На Хмельниччині сільський зелений туризм найбільшого розвитку набув у Кам'янець-Подільському, Новушицькому, Шепетівському, Білогірському та Городоцькому районах. Яскравим прикладом успішного розвитку зеленого туризму є с. Гриців Шепетівського району, де зеленим туризмом почали займатися ще з 1998 року. Щороку селище відвідують близько тисячі гостей. У містечку створена громадська організація «Кластер сільського зеленого туризму «Оберіг», яка об'єднує десять агроосель. Одночасно вони можуть прийняти 50 чоловік [6].

У Вінницькій області найбільш поширеним зелений туризм є у Вінницькому, Барському, Жмеринському, Муровано-Куриловецькому, Могилів-Подільському, Ямпільському, Піщанському, Хмельницькому, Немирівському, Бершадському, Гайсинському, Літинському та Калинівському районах.

Пріоритетними зонами розвитку сільського зеленого туризму в Тернопільській області можна вважати всі райони області, але насамперед регіон Дністровського каньйону

(Борщівський, Бучацький, Заліщицький, Монастириський райони), Кременецькі гори (Кременеччина і Шумщина), товтровий кряж Медобори (Гусятинщина), Опілля (Бережанський та Підгаєцький райони). В області успішно діє Бережанська громадська організація – кластер сільського туризму «Мальовнича Бережанщина» [7].

За інформацією, наданою районними державними адміністраціями, кількість садиб, які можуть цілорічно приймати туристів: у Вінницькій області – 38 садиб, у Хмельницькій – 42, у Тернопільській – 39. Однак, через необов'язковість процедури реєстрації, не всі власники агросадиб широко інформують про свою діяльність.

Проаналізувавши поширення агросадиб на Поділлі (рис. 1), можна зробити висновок, що найбільш розвинутим сільський зелений туризм є подільському Придністров'ї. Наступними варто відмітити Вінницьке Побужжя та Подільські Товтри, західні райони Тернопільської області.

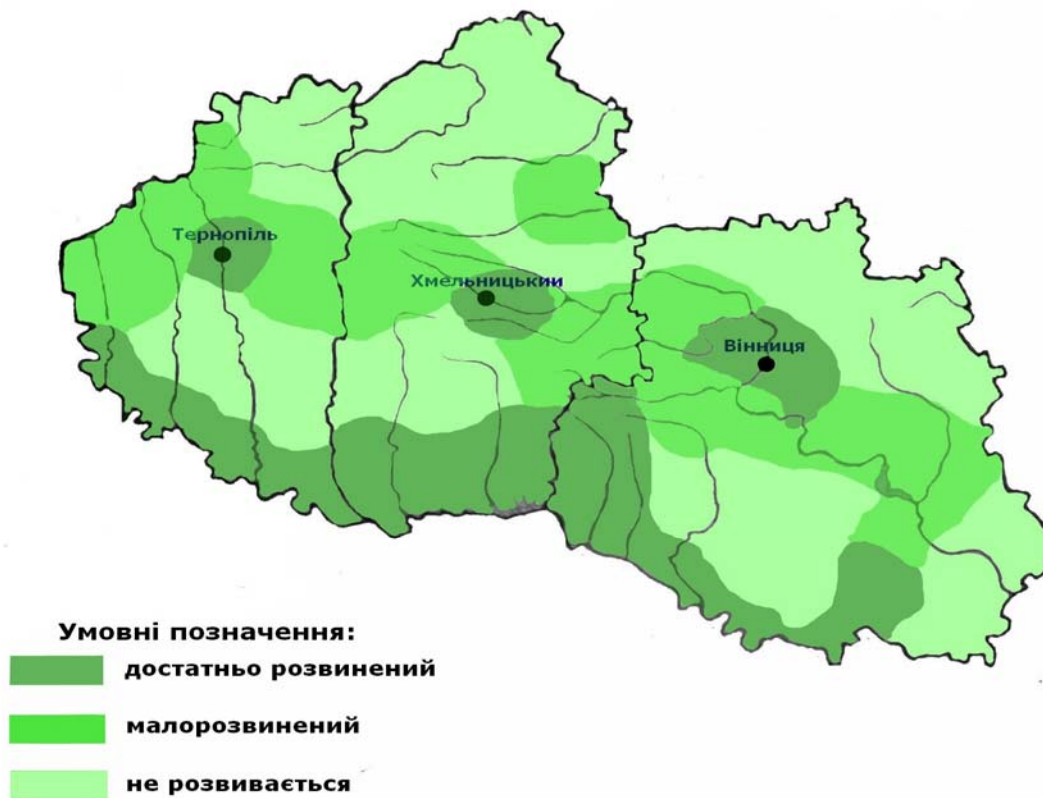

Рис. 1. Розвиток сільського зеленого туризму на Поділлі

Висновки. Отже, на Поділлі сільський зелений туризм сьогодні набув значного розвитку і відзначається постійною позитивною динамікою у всіх трьох областях. Цьому сприяють, насамперед, мальовничі ландшафти подільських сіл. Красою Поділля цікавляться не лише українські туристи, а й закордонні (поляки, голландці та інші). Подальший розвиток даного виду діяльності у регіоні дозволить розширити сферу зайнятості сільського населення, збільшити заробіток селян, буде сприяти збереженню і розвитку місцевих народних звичаїв, промислів, пам'яток історико-культурної спадщини, дозволить підвищити культурно-освітній рівень сільського населення, розвинути торгівлю, транспорт, зв'язок та інші галузі.

Список використаних джерел

1. Гловацька В. В. Сільський зелений туризм: сутність, функції, основні організації. Про розвиток зеленого туризму (СЗТ) в Україні / В. В. Гловацька // Економіка АПК. – 2006. – № 10. – С. 148–155.

2. Основи маркетингу сільського туризму // Туризм сільський зелений (спецвипуск). – 2002. – № 2. – С. 23–30.
 3. Агротуризм як елемент зрівноваженого розвитку сільської території [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/5.3/144.pdf>
 4. Кількість адміністративно-територіальних одиниць на 1 січня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
 5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>
 6. Про розвиток «зеленого туризму» на Хмельниччині [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ye.ua/news/news_5595.html
 7. Сільський зелений туризм на Тернопільщині ховають від податківців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ternopilinfo.com/silskiy-zeleniy-turizm-na-ternopilshhinhovayut-vid-podatkiivtsiv>
-